

Асосий Қонунимизни ўрганамиз

ҚОМУСИМИЗ – БАХТИМИЗ

103-модда

Вилоят, туман ва шаҳар ҳокимлари ўз ваколатларини яккабошлики асосларида амалга оширадилар ва ўлари раҳбарлик қилаётган органларнинг қарорлари ва фаолияти учун шахсан жавобадорларлар.

Ҳокимларнинг ва халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларининг фаолиятни ташкил қилиш, уларнинг ваколати доирасини ва халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларини сайлаш тартиби қонун билан белгиланади.

Конунда кўрсатилганидек, вилоят ҳокимирията ва Тошкент шаҳар ҳокими Узбекистон Республикаси Президенти ва тегишли халқ депутатлари Кенгашни олдида хисоб беради. Улар Президентнинг жойлардаги расмий вакили хисобланади.

Ҳокимлар ўлари томондан бошқариладиган органларнинг амалий фаолияти учун шахсан жавобадорларлар.

Ҳокимлар ўлари томондан бошқариладиган органларнинг амалий фаолияти учун шахсан жавобадорларлар.

Гардирлар.

Ҳокимларнинг ваколати доирасига кўйидагилар киради:

— мамлакатимизда ва

хорижий мамлакатларда

вилоят, туман ва шахарнинг

расмий ҳолатларни сифатиди

ишарани амалга ошириш;

— боска ҳудудлар билан

шартинома ва битимлар ту-

зиш;

— Узбекистон Республикаси

Олий Мажлисининг

базарларни ас-

раши, табиий ва коммунал-

конун ва бошка ҳукукий ҳужжатларини, Президент Фармонларини, Вазирлар Махкамаси ва ўз ҳудудидаги ҳолатларни ташкил қилишни бажаришини;

— инвестиция, иктиносиди

ва ижтимоий ривожланиши

даражаларини асосий

ўйналишларини ишлаб чи-

киш ва уларни тегиши

халқ депутатлари Кенгаши

тасдигига тақдим этиши;

— маҳаллий бюджет ки-

рия ва ҳуқуқларни кўрсат-

ичларни анилни кири-

тиш, шунингдек, бюджетни

бажаришиши хакида

хисобот тайёрлаб, Кенгаш

тасдигига тақдим этиши;

— маҳаллий бюджет ки-

рия ва ҳуқуқларни кўрсат-

ичларни анилни кири-

тиш, шунингдек, бюджетни

бажаришиши хакида

хисобот тайёрлаб, Кенгаш

тасдигига тақдим этиши;

— маҳаллий бюджет ки-

рия ва ҳуқуқларни кўрсат-

ичларни анилни кири-

тиш, шунингдек, бюджетни

бажаришиши хакида

хисобот тайёрлаб, Кенгаш

тасдигига тақдим этиши;

— маҳаллий бюджет ки-

рия ва ҳуқуқларни кўрсат-

ичларни анилни кири-

тиш, шунингдек, бюджетни

бажаришиши хакида

хисобот тайёрлаб, Кенгаш

тасдигига тақдим этиши;

— маҳаллий бюджет ки-

рия ва ҳуқуқларни кўрсат-

ичларни анилни кири-

тиш, шунингдек, бюджетни

бажаришиши хакида

хисобот тайёрлаб, Кенгаш

тасдигига тақдим этиши;

— маҳаллий бюджет ки-

рия ва ҳуқуқларни кўрсат-

ичларни анилни кири-

тиш, шунингдек, бюджетни

бажаришиши хакида

хисобот тайёрлаб, Кенгаш

тасдигига тақдим этиши;

— маҳаллий бюджет ки-

рия ва ҳуқуқларни кўрсат-

ичларни анилни кири-

тиш, шунингдек, бюджетни

бажаришиши хакида

хисобот тайёрлаб, Кенгаш

тасдигига тақдим этиши;

— маҳаллий бюджет ки-

рия ва ҳуқуқларни кўрсат-

ичларни анилни кири-

тиш, шунингдек, бюджетни

бажаришиши хакида

хисобот тайёрлаб, Кенгаш

тасдигига тақдим этиши;

— маҳаллий бюджет ки-

рия ва ҳуқуқларни кўрсат-

ичларни анилни кири-

тиш, шунингдек, бюджетни

бажаришиши хакида

хисобот тайёрлаб, Кенгаш

тасдигига тақдим этиши;

— маҳаллий бюджет ки-

рия ва ҳуқуқларни кўрсат-

ичларни анилни кири-

тиш, шунингдек, бюджетни

бажаришиши хакида

хисобот тайёрлаб, Кенгаш

тасдигига тақдим этиши;

— маҳаллий бюджет ки-

рия ва ҳуқуқларни кўрсат-

ичларни анилни кири-

тиш, шунингдек, бюджетни

бажаришиши хакида

хисобот тайёрлаб, Кенгаш

тасдигига тақдим этиши;

— маҳаллий бюджет ки-

рия ва ҳуқуқларни кўрсат-

ичларни анилни кири-

тиш, шунингдек, бюджетни

бажаришиши хакида

хисобот тайёрлаб, Кенгаш

тасдигига тақдим этиши;

— маҳаллий бюджет ки-

рия ва ҳуқуқларни кўрсат-

ичларни анилни кири-

тиш, шунингдек, бюджетни

бажаришиши хакида

хисобот тайёрлаб, Кенгаш

тасдигига тақдим этиши;

— маҳаллий бюджет ки-

рия ва ҳуқуқларни кўрсат-

ичларни анилни кири-

тиш, шунингдек, бюджетни

бажаришиши хакида

хисобот тайёрлаб, Кенгаш

тасдигига тақдим этиши;

— маҳаллий бюджет ки-

рия ва ҳуқуқларни кўрсат-

ичларни анилни кири-

тиш, шунингдек, бюджетни

бажаришиши хакида

хисобот тайёрлаб, Кенгаш

тасдигига тақдим этиши;

— маҳаллий бюджет ки-

рия ва ҳуқуқларни кўрсат-

ичларни анилни кири-

тиш, шунингдек, бюджетни

бажаришиши хакида

хисобот тайёрлаб, Кенгаш

тасдигига тақдим этиши;

— маҳаллий бюджет ки-

рия ва ҳуқуқларни кўрсат-

ичларни анилни кири-

тиш, шунингдек, бюджетни

бажаришиши хакида

хисобот тайёрлаб, Кенгаш

тасдигига тақдим этиши;

— маҳаллий бюджет ки-

рия ва ҳуқуқларни кўрсат-

ичларни анилни кири-

тиш, шунингдек, бюджетни

бажаришиши хакида

хисобот тайёрлаб, Кенгаш

тасдигига тақдим этиши;

Үтган йилнинг ҳангомаларидан

Яна шуни алоҳида таъкидлаш жоизи, «Хўжака»нинг мемоннавозлиги, кўличи инсонлиги кўпчиллик маълум. Карайб кирк йилдан бери уни яхши биладиган ёзувчи-шоирларимиз кўконлик «Хорун ар Рашиди» у «Хотамоти» га киёслаб, назму насрлар битишган. Камина ҳам Мансурхўжа аканинг у ёғ-бу ёғидан «хамитрурушлаб» иккичутибом саҳифалари кирифтоб юборгандардан.

Дарвоке, кўп вактдан бери айтаман: Хўжака, қаочи вафандизнинг устидан чиқаси! Бизнинг ҳам мемон килиб, бир пиёла чой кўйиб беришга курбимиз етади. Жуда ўрмон хўжалигининг қарроғи-ча бўлмаса-да, хордик чикаруб, яйраб ўтирадиган баъзо жойларимиз бор. У киши дейди: насиб килгандга бориб коламиз, хозирча бизни қарздор килиб тура-вер!

Нихоят адилларимизнинг тоғдаги ўша номи чиққани иход масканни олдида ичимлик сув муаммоси қўндаландиган бўллиб, хомийлик ёрдамига зарур туғилиб колди. Бошчилик сифатида кўпчиллик номидан «хат» килиб, аввал Наманганга — жохат-барорликда ҳамманинг оғизига тушган ажойб инсон Ҳамидон Ҳошимов хузвари сўнгра Кўнгона қараб ўйла тушиб.

Замон зайларимиз «Хўжака»нинг ке-йнинг пайтларда хассослик эмас, бироз «хасислик» аломатлари пайдо бўла бошлаган. Илгаригидан им излаб юрган аспиранту талабан кўрсалар «Сенларга ки-йин, шахарда сувни ҳам пулга олиб ичсанлар» деб топлан-туғланларини улашиш ўйк! Узок-якин оғайнинларини кўргани борсалар «Ўрмоннинг шифобаши неъматидан» деб бодом, ёнғоқ ташиб кетардилар... Хозир уларнинг ҳам ярич пачка... ёнғоқ па-лағда-иҷидан тошдаган котган кесак чиқар-миши-еий... Қоюнларнинг ҳам тоши камайган — хамакепат:

Шундай килиб Мансурхўжа акамиз казо-казо мўтабаб алломалар имзо чекишиган «хат»ни жуда расмий суратди ўйиб чиқи-лар-да, бирдан қошлини чимирб, жиддий охангда дедилар:

— Ҳозир замон нозик, текширувчilar кўп. Шундай экан, аввали хомийлик қилиб надиган жойни кўшиз лозим. Шу баҳона-да хўжалигинга иккى кун мемон бўлса-бўлп-из-да! Лекин, асосий шарт ҳам бор — шуни бажаришинг керак. Кўл кўйган-ларнинг ҳаммаси билан эмас, Озод ака Шарафиддиновни бир кўриши ниятида юрган, иккى оғиз сухбатини олиша муштоқ оғайнинларим бор.

— Ҳаммаси айтганингиздай бўлади. Дўстларнинг хомийликни биз киласиди,

— дедим.

Шундай кейин, кўп вакт ўтмай, Бўстон-лидаги ширкатимиз худудига бешта оқ ранг «Нексия» кетма-кет кириб келди. Мансурхўжа aka бошлик ўн тўрт нафар мемонларнинг ҳаммаси Кўконнинг ман-ман деган кишилари-ёшлари олтишлардан ошиб котган бўлса-да, асқини кўйиб юбо-радиган, бир-биридан ҳазилкаш, кунвон отаҳонлар.

Кун бўйи ширкатимиз худуди узра аспия пайтво-иу, унинг ортидан кўтарила-диган шодон кулгурлар жаранглаб турди. Ҳатто ярип тунгчаликни тиммади.

Устоуз Озод ака Шарафиддинов навбатдаги шоҳомт ўйинда шоғирларидан би-рига ўтиқзаб кўйган, унинг устига обкли-рали сал зиркраб ўтириб турган булишига карамай, «агар дала-богчиларга бироз нафи тегадиган бўлса, борганим бўлсин» деб Кўконлик мухлислар билан учрашунга ёртаси — шанба кунига белгилаган, ўзим соат тўқизиларда Чорбокса ётиб бораман, дегандилар...

Тоғ хавосида мириқиб хордик чикарган мемонлар эрталаб нонуштадан бирар-ров, шундук юкорида олтин косадай суви биннилар турдиган денигизни томошалаб кайтишига отландилар.

Биз Мансурхўжа aka иккимиз устозни кутуб оладиган бўлдик. Орадан кўп ўтмай Озод ака ҳам, у кишининг орқасидан денигиз сайрига кетганлар ҳам келиб колиши-ди.

Азиз мемонга атаган жонлик сўйил-ди.

Гап-гаштак авжга чиқди.

Сувбат орасида Мансурхўжа aka ше-риклирига караф:

— Денигиз ўр эканми? Мунча тез кай-диларнинг, худуд олов олиша боргандай, — деди.

— Э, ака, милиция ўтказмади, — зор-лангандай чўзиб гапира бошлади сайдар-журбасиши бўллиб биринчи машинанинг хай-даган шоп мўлдови, полон келбат «Опош» aka ва кўшиб кўйди, — қандайдир кросси бўлаётган экан.

— Ҳа, денигизга ўтказишмади! — шери-ги гапини маъкуллаган бўлди ихамгина, оғизидан келган «уста ҳаррак».

Мансурхўжа aka ўтнайдан туриб кетди:

— Уларнинг! Шунча одан, шунча сав-лату шунча обрў билан бир милиция хо-димига гапларин ўтмадими!

— Битта эмас-да, ака! — яна ўзини оқламоқчи бўлди «Опош» aka бор жўра-бошига ер остидан қараб.

Кимдиз:

— Бу ер ахри, Кўкон эмас! — деб кўйди. Лекин, Мансурхўжа aka гап нишабини «Опош» aka гапди.

— Сен ўзинг «Опошисиз, опошисиз» дейвирб, Кўконда ҳам ковун тушириб юрасан! (Буд оид ким билан сўрашса «опошисиз» деб кўйиб оидати бор. Лака-ши шундан.)

— Нима килсин, кўнгли бўш одам! — кимдир лукма ташлади.

— Энди гап бундок! — Мансурхўжа aka овозини баландрок кўйиб, шериклири дик-картини ўзига қаратган бўлди. — Ҳамма-кини учун, бир киши ҳамма учун!» деган шиор бўларди, илгари. Энди сен-лар учун денигизни бўл кўйиб кайтамиз. Нима дедингиз, Озод ака, амчадан бери у томонларга йўлнинг тушимагандир! Мен умуман кўрмаганман! Булар «Опош» бош-чилигига шашигу паловин тайёрлади, кой-йилмакон аскянига шайланни туршиди. Бизлар ропта-роса бир соатларда кайta-миз. Анув юрниб турган тўғон бўлса, нариги томони денигиз экан-да. — Мансурхўжа aka менга ўтирилиб, сўради, — таҳминан неча минутни ўй!

— Ийгирма минутли, — дедим.

(Давоми. Боши 1-бетда.)

— Ҳами бўлмаса, аравангни ўнгла! Озод акамни олиб келган ҳой, ўтигит, Говинда Раммисан! Сенинг машинанг бўлмайди — кроссчилирнига ўшаш жуда вахимали экан. Манаңнада борамиз. Сайл ҳам — сайл, сағардан ҳам — сайл!

— Менга қаранг, Мансурхўжа, — деди Озод ака унга ўтирилиб, хазил охангиди, — бу сайрдан ширакатга бирон наф тегадими ёки пешиндан кейин айтиладиган гапга ўшаб, колиб кетаверадими?

Ҳамма килиб юборди. Чунки, Мансурхўжа aka унга «хўжака» эди!

— Тегади, — деди у ҳам кулганича сирни бой бермай, лекин овози пастроқ чиқди.

— Мен мавзуни жонлантар бўлдим:

— Тегади! Тегасида ҳаммамақа гап килиб юбордими!..

Биз сув омбори тўғонини ёнлама килиб кўтарилиб баланд-«девори»га якинлашиб, юкорилай бошлаганимизда, худди гаввас-ларнига ўшаша бўлди вужудини сиқиб турвии либос кўйган учун велосипедчи љигит бир-бирини кувалаб, асафалт йўлдан пашлинига ўтириб кетди.

— Ҳамма килиб юборди. Чунки, Мансурхўжа aka унга орқасидан қараб:

— Ана, крош! Шуларни деб қанча одам овора! Вахимаси оламни бузди, — деб кўйди.

Бизлар биринчи довон бурилишидан ўтириб, озигина юргандик, чиндан ҳам вахи-манинг устидан чиқдик. Катта йўл бўйи-даги ялангликда «тез ёрдам», «милиция» яна қандайдир мосламалар билан жихоз-

— Ҳар ҳолда вакт бир соатдан ўтияти. Шерликингизга вадда бергансиз, — деди.

— Шундайдами, кетдик бўлмас!

Чорбоб денигиз атрофидан илон изи бўлиб паастла кетган асафалт йўлнинг биринчи бурилишида турган «посбонлар» бизни тўхтамоқчи бўлиб, орқамиздан хуш-так чалишига улугди холос.

Иккича бурилишдагиларни тўсатдан пайдо бўлиб колганимиздан гафлат босди шекили, бизга бакрайганча қараб колиши-

— Эътибор берма, ҳайдайвер! — деб кўйди. Қандайди ҳаммамақа гап килиб қолишидан.

— Мен постни ташлаб кетолмайман. Хозирча бўйрӯк келгани йўк, — деди «ҳам-сағар» қўлидаги радио-телефонга ишора килиб.

— Ҳундуди бўлса, бизга руҳсат бериб юбраколинг. Мана, йўл ҳам бўшаб қол-ди.

— Мен постни ташлаб кетолмайман. Ҳаммаси пачоқланган холос.

— Бунака «Ажал қувди» пойгасини тез-тез ўтизди туршидими?

Милициони ҳодими Мансурхўжа акага бироз галати қараш килди ва бош кимирла-

— Ҳар йили, — деб кўйди.

— Ие, анаву кора номерли, сарфиши машини бир соатда олдин ўтиб кетганди.

Ростаданум олиётин ўтиб ўшаша кўнглинига ўтириб кетадиган! Ростаданум олиётин ўтиб ўшаша кўнглинига ўтириб кетадиган! Мансурхўжа ака гурундоши дикватни ўша ёкка каратиб.

— Бир соатда олдин ўтиб кетган аёлни янга курган бўлсангиз, демак иккинчи айланада:

— Ҳар йили, — деб кўйди.

— Ҳар йили, — деб к